

Grote foto/mannen bij hout: Inspecteurs van PD onderzoeken verpakingshout tijdens opruimactie in Berghem

Gezocht: *Anoplophora glabripennis*

Een grote bedreiging voor de groene ruimte in Nederland

De Aziatische boktor komt voor in een aantal landen in Oost Azië. Via importmateriaal uit deze landen is de boktor binnengebracht op verschillende plaatsen in Noord Amerika en Europa. De Aziatische boktor is zeer schadelijk voor diverse loofboomsoorten en heeft in Europa een quarantaine status. Op plaatsen in Europa en Noord Amerika, waar de boktor is binnengekomen, worden maatregelen genomen om het insect uit te roeien

Ook in Nederland kan de boktor binnenkomen. Om tijdig actie te kunnen nemen bij een eerste vondst in de groene ruimte en grote problemen te voorkómen doet de Plantenziektenkundige Dienst (PD) graag een beroep op groenbeheerders. De laatste jaren neemt de dreiging toe van de Aziatische boktor *Anoplophora glabripennis*

voor de groene ruimte in Nederland. In 2008 zijn de eerste kevers gevonden in de gemeenten Oss en Enschede. Deze vondsten in 2008 houden verband met de import van natuursteen in houten verpakingsmateriaal uit China. Dit verpakingsmateriaal moet eigenlijk zodanig behandeld zijn dat organismen, die met het hout kunnen meekomen worden gedood. Niet correct

behandeld verpakingshout heeft geleid tot diverse vondsten van *Anoplophora glabripennis* in Noord-Amerika en in Europa in Duitsland, Oostenrijk, Frankrijk en Italië. In Nederland zijn enkele vrij rond vliegende solitaire kevers gevonden en incidenteel een kever in verpakingshout, maar geen kevers of larven in bomen en struiken in de groene ruimte. Er zijn aanwijzingen dat verpakingshout van natuursteen soms niet correct is behandeld. Door de sterk toegenomen import van producten met houten verpakingsmateriaal is de kans op binnenkomen van kevers en daarmee de kans op vestiging in Nederland aanzienlijk toegenomen. De komende jaren is extra inspanning nodig om te voorkómen dat de kever zich in de groene ruimte kan vestigen. Groenbeheerders kunnen hierin een belangrijke rol vervullen.

Gemeente Oss

Een bewoonster van een nieuwbouwwijk in de gemeente Oss heeft een kever gevangen en dit gemeld aan de PD. Nader onderzoek door de PD heeft opgeleverd dat het ging om de Aziatische boktor, die zeer waarschijnlijk afkomstig is geweest uit verpakingshout van Chinees natuursteen, dat in grote hoeveelheden als afvalhout in de wijk aanwezig was. De PD heeft dit hout onderzocht en heeft daarbij nog één levende kever in het hout gevonden. De gemeente Oss heeft het verpakingshout verzameld en vernietigd. De PD heeft bomen en struiken in de nieuwbouwwijk grondig onderzocht, maar geen nieuwe kevers gevonden.

Gemeente Enschede

In Enschede vindt een grote renovatieplaats in de wijk Roombeek, die in 2000 door de vuurwerkramp is getroffen. Hierbij wordt op grote schaal gebruik gemaakt van natuursteen uit China, verpakt in houten kratten. De PD heeft een kever ontvangen, die was gevangen in een speeltuin in deze wijk. Onderzoek door de PD van een groot aantal houten kratten in de omgeving van de vondst heeft een kopkapsel van een Aziatische boktor opgeleverd. De PD heeft bomen en struiken in de wijk grondig onderzocht, maar geen nieuwe vondsten gedaan.

Verspreiding van kever

Uit verpakingshout afkomstige kevers vliegen van mei tot oktober, met waarschijnlijk een piek in juli en vreten aan bladeren, bladstelen en jonge bast. Ze zijn het meest actief op zonnige dagen. De kevers kunnen honderden meters ver vliegen, maar meestal

blijven ze in de buurt van de bron waar ze vandaan komen. De kevers hebben een voorkeur voor esdoorn, populier, wilg en paardekastanje, maar ze ontwikkelen zich ook in plataan, berk, beuk, iep en lijsterbes. Een aantasting is alleen te bestrijden door aangetaste bomen en struiken en mogelijk aangetaste bomen en struiken daaromheen op te ruimen. Om de schade zoveel mogelijk te beperken is het dus belangrijk om kevers zo snel mogelijk aan te pakken.

Opsporing verzocht

Voor een tijdige signalering van de kevers is de PD sterk afhankelijk van oplettende groenbeheerders en particulieren. Wanneer er kevers worden gevonden, die lijken op de hier afgebeelde foto's, dan gaat het onmiskenbaar om een Aziatische boktor. Het is dan belangrijk de kevers direct te vangen. De PD vraagt ook te letten op symptomen zoals vretelij aan twijgen en vingerdikke uitvlieggaten in stammen en takken; met name bij esdoorns. Bij een vondst of een verdenking is het zaak de PD zo snel mogelijk te informeren. Bij twijfel verzoeken we u direct contact met ons op te nemen. Alleen een tijdige ontdekking kan een grootscheepse actie met het kappen van vele bomen voorkómen. ■

Meer informatie over de Aziatische boktor: Melden van een (mogelijke) vondst: neem contact op met het LNV Loket; telefoon 0800-2233322 of stuur een e-mail (bij voorkeur met een foto) naar PD.info@minlnv.nl.

Verpakingshout is risicovol voor bomen

Schadebeeld en symptomen

Voor de eiafzetting wordt door de volwassen kever een ovale tot ronde knaagwond van 9-15 mm in de schors op tak, stam of stambasis gebeten, waaruit de boom soms kan bloeden. Donkere plekken op de schors met daaronder maximaal 3 cm brede boorgangen. Slechte bladstand door verstoring van de watertoevoer door de vele boorgangen. Afgestorven takken ten gevolge van de larvengangen. Blad en schilvraat aan jonge takken veroorzaakt door de volwassen kever. Ronde, 9-11 mm grote uitvlieggaten op stam en takken van bomen. Achter het gat bevindt zich een boorgang gevuld met geknaagde houtdeeltjes.

Let op!

Grote Nederlandse houtborende insecten zoals populierenboktor en horzelsvinder (bij populier) en wilgenhoutrups (bij vele boomsoorten) kunnen verwarring geven doordat ze boorgangen veroorzaken van gelijke grootte.